

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR LİSTESİ.....	15
GİRİŞ.....	17

BİRİNCİ BÖLÜM

GÖÇ HUKUKUNA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR

I. Göç Kavramı	19
A. Genel Olarak.....	19
B. Tanım	24
C. Göç Türleri.....	27
1. İç Göç-Dış Göç.....	27
2. İstekli Göç-İsteksiz Göç	28
3. Düzenli Göç-Düzensiz Göç	29
4. Bireysel Göç-Kitlesele Göç	30
II. Uluslararası Göç Hukuku ve Süjeleri	30
A. Uluslararası Göç Hukuku Kavramı.....	30
B. Uluslararası Göç Hukukunun Süjeleri	31
1. Devletler	32
a. Genel Olarak.....	32
b. Devlet ve Göç İlişkisi	36
c. Devletlerin Göç Hareketlerine İlişkin Konumu	39
2. Bireyler	40
a. Genel Olarak.....	40

b. Bireyler ve Göç İlişkisi	41
c. Bireylerin Göç Hukukunda Sahip Olabilecekleri Statüler	42
1) Yabancı.....	42
a) Uluslararası Hukukta Yabancı.....	42
b) Türk Hukukunda Yabancı.....	44
2) Göçmen	45
a) Uluslararası Hukukta Göçmen.....	45
b) Türk Hukukunda Göçmen	47
3) Mülteci	51
a) Uluslararası Hukukta Mültecilik.....	52
b) Türk Hukukunda Mültecilik	63
4) Sığınmacı.....	67
a) Uluslararası Hukukta Sığınmacı	68
b) Türk Hukukunda Sığınmacı.....	69
c) Türk Hukukunda Şartlı Mülteci Kavramı.....	70
5) İkincil Koruma.....	72
a) Uluslararası Hukukta İkincil Koruma.....	72
b) Türk Hukukunda İkincil Koruma	74
6) Geçici Koruma.....	75
a) Uluslararası Hukukta Geçici Koruma	75
b) Türk Hukukunda Geçici Koruma.....	79
7) Vatansız	82
a) Uluslararası Hukukta Vatansız.....	82
b) Türk Hukukunda Vatansız	84
3. Uluslararası Örgütler.....	84
a. Genel Olarak.....	84
b. Uluslararası Örgütler ile Göç İlişkisi.....	88
III. Benzer Kavramlar	90
A. Göçebe Kavramı.....	90
B. Ülke İçinde Yerinden Edilmiş Kişiler.....	91

İKİNCİ BÖLÜM
GÖÇ HUKUKUNA İLİŞKİN ULUSLARARASI VE
ULUSAL MEVZUAT

I. Genel Olarak.....	95
II. Göç Hukukuna İlişkin Uluslararası Mevzuat.....	95
A. Uluslararası Andlaşmalar	96
1. Temel Uluslararası İnsan Hakları Andlaşmaları.....	96
a. Birleşmiş Milletler Şartı.....	97
b. Diğer Bazı Uluslararası İnsan Hakları Andlaşmaları	98
2. Göç Hukukuna Yönelik Andlaşmalar	101
a. 1951 Tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin Cenevre Sözleşmesi ve 1967 Tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Protokol	101
b. Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair BM Sözleşmesi.....	105
c. Göç Hukukuna İlişkin Bazı Uluslararası Andlaşmalar.....	106
B. Uluslararası Teamül Hukuku Kuralları.....	108
1. Genel Olarak.....	108
2. Geri Göndermeme İlkesi.....	109
C. Hukukun Genel İlkeleri	113
D. Yumuşak Hukuk Metinleri.....	113
1. Genel Olarak.....	113
2. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi.....	113
3. Göç Hukukuna İlişkin Bazı Yumuşak Hukuk Metinleri.....	115
III. Göç Hukukuna İlişkin Ulusal Mevzuat.....	116
A. Anayasa.....	116
B. Kanunlar	118
1. 6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu.....	118
2. 6735 Sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu.....	120

3. 5543 Sayılı İskan Kanunu.....	121
4. Diğer Kanunlar ve Kanun Hükmünde Sayılan Uluslararası Andlaşmalar	122
a. Diğer Kanunlar	122
b. Kanun Hükmünde Sayılan Uluslararası Andlaşmalar	122
C. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri.....	123
1. 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	123
2. 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	124
D. Yönetmelikler	124

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DÜZENSİZ GÖÇÜN ÖNLENMESİNDE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

I. Düzensiz Göçle Mücadele.....	127
II. Uluslararası Andlaşmalar Çerçevesinde Geri Kabul Andlaşmaları	130
A. Uluslararası Hukukta Geri Kabul Andlaşmaları	130
B. Türkiye'nin Yaptığı Geri Kabul Andlaşmaları.....	135
1. Türkiye'nin Devletlerle Yaptığı Geri Kabul Andlaşmaları.....	135
2. Türkiye'nin Avrupa Birliği ile Yaptığı Geri Kabul Andlaşması ve 18 Mart Mutabakatı.....	140
3. Türkiye'ye Yönelen Düzensiz Afgan Göçü ve Geri Kabul Andlaşması Gerekliliği	145
4. Türkiye'nin Sınır Anlaşmaları'nda Göç ve Geri Kabule Benzer Uygulamalara İlişkin Çeşitli Hükümler	146
a. Hudud Mıntıkasının Emniyetine ve Mezkûr Mıntıkada Çıkan Hadise ve İhtilafların Tesviyesine Aid Mukavelename	146
b. Hudut Olaylarının Önlenmesi ve Halli ile Hudut İşaretlerinin Bakımı Hakkında Anlaşma	148
III. Uluslararası Örgütlerin Çalışmaları.....	149
A. Milletler Cemiyeti.....	151
B. Birleşmiş Milletler	155

---

1. Birleşmiş Milletler Mülteci Yüksek Komiserliği Öncesi Kuruluşlar	155
2. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği.....	156
3. Birleşmiş Milletler Güvenli, Sistemli ve Düzenli Göç İçin Küresel Mutabakat ile Birleşmiş Milletler Küresel Mülteciler Mutabakatı.....	158
C. Uluslararası Göç Örgütü	161
D. Avrupa Konseyi	162
E. Avrupa Birliği	162
F. Hükümet-Dışı Uluslararası Kuruluşlar	166
G. Türkiye'nin Uluslararası Örgütlerle İşbirliği.....	167
SONUÇ.....	169
KAYNAKÇA	173